

Lo Teatro Regional

Any 1.^{er}Barcelona, 1.er Octubre de 1897

Núm. 2

Maurici Maeterlinck

¿Quí, qu' estiga una mica al corrent del moviment literari del mon modern, no coneix, sino las obras al menys lo nom del autor de *La princesa Malena* y *L' Intrusa*?

La seva forma es universal y las sevas obras son traduïdas á tots los idiomas.

Tenim concepte format d' ell y la seva escola, mes avuy nos limitem á donarlo á coneixer esperant á jutjarlo lo dia en que vejem estrenada en lo nostre idioma,

una obra seva que vingui á formar al costat de *L' Intrusa* que ja coneixem en catalá.

Y al donarlo á coneixer avuy no enrahonarem nosaltres sino que, meros copistas, nos limitarem á reproduir lo que respecte d' ell diu lo distingit escriptor Adolph Brisson.

Diu aixís lo crítich francés al descriurel:

«Es vigorós y de molt bona alsada. El seu pel curt y 'l bigoti ros, casi roig, li donen l' aspecte d' un arqué arrancat de 'ls cuadros de Franz Hals. Te 'ls ulls blaus extremadament movibles y vius. Sovint, la mirada de Maeterlinck, flota en una especie de somni, sembla guiat cap á cosas interiors y llunyanas; mes á voltas s' anima impregnantse d'ironía quant escolta 'l nom d' un literato dels qu' ell

no estima. Aquets matissos del pensament casi s' han de endevinar perque Maeterlinck parla molt poch... El seu temperament l' allunya de la conversa impetuosa y frívola. Sent la necessitat de fer madurar cada una de las sevas ideas avants de llensarla y encara aixís en refusa moltes y sols accepta aquellas que valen la pena de ser emesas y allavors se dedica á desarrotllarlas ab calma.»

Conta Brisson que Maeterlinck li deya: «Hos deveu distreure poch veyent sempre lo mateix al teatro.»

Opina Maeterlinck que lo teatro d'avuy dia, consisteix en petites observacions calcadas y basadas en mesquinas intrigas posant en moviment personatjes, enmotllats en motllos fixos; personatjes agitats per petites passions. Sempre l' adulteri; l' amor considerat baix tots punts de vista més reduhit á proporcions mesquinas. L' observació de las costums d'avuy dia feta de pás, de correguda, la pintura superficial de lo que hi ha més trivial á la vida. Tot aixó es molt petit quan se contempla desde lo alt de Sirius. ¿Qué 'ns importa, en vritat, qu' un marit sia lo vengador del seu honor ó qu' un amant mati á la seva estimada? L' art diví de la escena per lo cual se posan en moviment las multi-tuts no deu proposarse un objecte més important? S' esclama de que cada volta que ha entrat en un teatro li han ensenyat héroes quant ell no volia veure mes que homes.

Segons Maeterlinck se está realisant una evolució; la de l' anima que desperta. Vol portar al teatro lo que ell creu que es la verdadera psicologia; la que tracta de las relacions d' un anima ab un altre. «Un temps arribará,—diu—en que las nostras ánimas se veurán sense la intervenció dels sentits.»

«L' anima es com un dormidor que

desde lo fons de un pesat somni fá colosals esforços per moure un bras ó una parpella.»

Creu Maeterlinck no haver trobat encara lo seu cami. Es declara premiós y dificil en trovar la paraula justa que li hauria de servir per expresar lo seu pensament. Quant la paraula li fuig, suspen lo treball. No se sent impacient d'acumular obras. Lo seu diálech extremadament senzill y carregat de repeticions, segons confessió d'ell mateix, li costa grans esforços per que no té cap facilitat per escriure.

En lo de las repeticions diu Maeterlinck que no ha fet més qu'imitar lo modo de parlar dels pagesos del seu pays; no per singularisarse ni emplear un procediment nou.

F. DALMASAS GIL

FÁBULA

Un tal Miquel Elías
anaba sempre ab malas companyias;
y cada nit, vivint en la Riereta,
no 'l deixaban fins que era á la escaleta.
Un dia ¡Oh desconsol!
lo xicot diu: avuy vull anar sol,
y aixis que es al carrer de Barbará
lo rellotje y diners li van robá;
camina un xiquet mes y un altre *caco*,
no trovantli diners, li clava un jaco.
*Avuy dia anar mal acompanyat
val molt més que anar sol. Està provat.*

ROBERT ROBERT

FÁBULA

Un sereno dels barris del Encant
tenia fetje ab seba per entrant.
Aixó á la quenta, ho va ensumar cert gos
¡ell que sí! se li clava y toca 'l dos.
*¡Ja no 's respecta res! ¡Res hi ha sagrat!
¡Ni lo PRINCIPI sant! ¡de autoritat!*

E. AULÉS

PENSAMENTS Y VIOLAS

Dos que festeijan son dugas xocolateras que s'están al foch; si no se 'ls vigila, vessan.

Quant veig una dona enamorada d'un home *llus*, me fá llástima, perque penso que no hi ha *llus* sens espinas.

No m'agrada llegir la historia de la *Edad Media*, perque 'm sembla que no hi es *tota*.

Per mi no hi ho res mes inverosimil que un home *petit* ab la cara plena de *grans*.

Agafeu una quarentena d'homens, feulos arrenglerar y después conteulos... Lo qui fa quaranta es l'últim.

JOSEPH FELLIU Y CODINA

CONTRAST

INSTANTÁNEA

Lo pare está morint;
febrós, sufrint,
á la esposa y als fills ab tristor besa;
tots ploran sens' consol,
sos cors rublerts de dol,
se 'n va 'l pare... l'espós... quina tristesa!

De sopte 'l fill petit
jugant demunt del llit
ab innocencia diu:—Manoy ¡que be!
¡eh que á 'n á mi, papá,
quan mori 'm deixará
aquell relotje d'or que te vosté?

SURISENTI

EPIGRAMAS

—Farás una acció laudable
casante ab la Leonor.
—Una *acció* y un matrimoni!...
¡Vosté 'm vol mal, D. Anton!

SISTACHS.

—Es molt deixát lo Pepet
sempre porta un pam d'engrut.
—No s'hi ficsi, es *jocenet*.
—No senyor, que es *jove-brut*.

FREDERICH SOLER

L' ENVEJA

SONET.

Mes quant la gloria es justa y bé 's destaca
com qui 's mira una capsa de cristall
y lo que hi porta dintre contemplarse
com l'imatje en la lluna d'un mirall.

A milenars veuriam revolcarse
los escorpins y serps que, en tetrich ball,
airats y escupint bri, intentan llensarse
á devorá una gloria ó bé un treball.

Mes quant la gloria es justa y bé 's destaca
son mèrit, celebrat pels qui hi entenen,
las fiblas dels reptils no hi poden rés;

Ja porta en si mateixa la *Triaca*
ab que matar la rabia que li tenen,
los ignorants que 's pensan saber mes.

J. DE ARGILA Y FONT.